

Kirsi Mikkola ei halua olla ” kiirastuleen asti vastuussa siitä mitä nyt tuli sanottua”

Emeriitta päätoimittaja Riita Lindegren haastatteli Professori kirsi Mikkolaa Taarastin ulkolavalla 23.7.

Mikkola on BERLIINI >>> NASTOLA näyttelyn taiteilijoita, joka maalaa Berliinissä ja opettaa Wienissä.

Olit osallistuvampi nuorena, millä tavalla olet kulkenut tätä taiteen tietä? Haluatko nyt vaikuttaa vähemmän kuin aikaisemmin?

” Haluaisin muuttaa tämän maailman omakätisesti, heti! Paremmaksi. Kaikille. Mutta, ikävä kyllä taiteen tekemisessä on tyydyttävä siihen, että kaikupohja on rajoitettu. Voi toivoa, että oma tekeminen suhteessa siihen minkä, ulottuvuuden haluaisi ehkä löytää taiteessa, että siinä olisi suurempi kaari kuin provosoivassa tekemisessä.”

”Kun tulee vanhemmaksi, niin yhtäkkiä oman elämän ja havainnointikyvyn ainutkertaisuus on hyvin merkityksellistä. Voisi toivoa, että taiteella olisi mahdollisuus kommunikoida tasolla, josta on myös lohtua, eikä vaan sitä, että mulla teille taas jotain sanottavaa, ja että mä haluan opettaa teitä ajattelemaan jollakin tietyllä tavalla, tai osoittaa kaikki ne epäkohdat ja vääryydet, mitä meitä monia koskettaa.

Nykyisin puhutaan hyvin paljon taiteen voimasta ihmisen psyykeen, miten näet sen asian?

” Minusta se on todella kiinnostava taso. Koska koen, että ylitiedostaminen, mitä meille nykyään tarjotaan, se tekee meistä itse asiassa rajoittuneempia, koska me olemme niin kauhean tietoisia faktisella tasolla koko ajan.”

Kirsi jatkaa: ” Välillä on sellainen olo, että taide voi joutua paitsioon, koska se menettää alkuvoimansa ja siitä tulee jonkinlaista toiveajattelua, tai vaan kuva siitä, miltä se taide voisi näyttää, mutta sitä ei enää pysty kokemaan. Minua kiinnostaa psyykkisen kokemuksellisuuden taso yhä enemmän ja enemmän, ilman että sen tulisi olla terapiaa tai tarjota jonkinlaisia vaihtoehtoja.

Kun maalaat nyt Berliinissä, niin olisitko erilainen taiteilija, jos olisit tehnyt urasi Suomessa?

”En itse asiassa voisi kuvitellakaan olevani täällä taiteilija. Ulkomailla asuminen on muokannut persoonaani, varsinkin naisena. Älkää ymmärtäkö väärin, olen äärettömän kiitollinen tälle maalle. Suomalainen yltiösosiaalinen yhteiskunta, on taiteilijalle pakkopaita. Vaikeus on homogeeninen pieni yhteiskunta, jolloin

leimautuu aika nopeasti ”itseästi täynnä olevaksi”. Koen New Yorkin ja Berliinin vapaana, koska siellä kukaan ei välitä”.

Taiteellisessa vapaudessa on myös omat ongelmansa, koska kaikki on itsestä kiinni. Missä ovat sinun tavoitteesi?

”Jos onnistuisi muutaman arvoituksellisen, mutta jäntevän ja itseään kannattavan kuvan tässä vielä tekemään.” Mikkola vastaa empimättä.

Olet akateeminen, korkealle arvostettu henkilö, professori ja taidekorkeakoulun opettaja Wienissä. Millaista on opettaa taidetta?

” Se on tosi kiinnostavaa, silloin kun on tullut tarpeeksi vanhaksi ja käyttänyt aikaa asioiden miettimiseen eikä suhtaudu niihin enää niin mustavalkoisesti. Kun näkee nuoret ihmiset intoa täynnä, se on liikuttava mahdollisuus toteuttaa hienoa tasoa tässä olemisessa. Koen kunniana, että minulla on oikeus opettaa heitä, ja otan sen homman aika vakavasti. Työ nuorten kanssa auttaa pysymään avoimena.

Onko professuuri muuttanut sinua ihmisenä?

” Ehkä siinä on se hyvä tuuri, että itävaltalaiset ovat hyvin kantikkaita, luonteikkaita ihmisiä. Pidän heidän tavastaan kommunikoida, sopii hyvin minun luonteenlaadulleni; ei tarvitse olla kiirastuleen asti edesvastuussa siitä, mitä nyt tuli sanottua!”

Kun koulussa on oppilaita kaikkialta maailmasta niin, onko taide globaalia?

Kirsi: ”Toivottavasti ei – silloin se olisi tylsää. Kenttä on muuttunut globaaliksi, mutta katsojakunnan avoimuus erilaisia asioita kohtaan on muuttunut kivasti. Vastaanottokyky sellaiselle taiteelle, joka ei ole muotokieleltään tuttua, on kasvanut huimasti.”

”Teos on onnistunut silloin, kun tekeminen irtoaa sinusta ja ottaa oman äänensä haltuun. ”

Mistä tavallinen harrastaja tietää mikä on hyvää taidetta?

Riitta vastaa ensimmäisenä yleisökysymykseen: ”Taiteesta oppii, samalla tavalla, kun oppii tietämään, mikä on hyvää ruokaa, ja mikä on hyvää viiniä, eli kokemuksen kautta. Katsomalla alkaa pikkuhiljaa kaivata, haluta enemmän. Katsomisen kokemus tulee syvällisemmäksi, saa merkityksiä ja koskettaa katsojaa enemmän”

Kirsi: ”Saanko olla erimieltä! Pitää nähdä vaivaa ”opiskella” taidetta, mitä enemmän siinä on sisällä, sitä enemmän siihen tulee tasoja, kuten vaikka runoudessa. Taiteilijoina pohdimme tätä paljon. Jos olemme määrittäneet mikä on optimaalisesti hyvää taidetta, olemme silloin asettaneet sille jo rajoitteet. Juuri kun luulee, että on saanut siitä kiinni, se katoaa hyppysistä.

Miksi paperista tuli Mikkolan materiaali?

Kirsi: ” Koin jossain vaiheessa erittäin voimakkaan ekologisen herätyksen. En nähnyt enää itseäni käyttämässä materiaaleja, jotka tuhoavat tämä meidän planeettaa. Pidän ajatuksesta, jonka mukaan materiaali on arvotonta ja ainoa arvo, jonka olen pistänyt työhön, tulee henkisestä panostuksesta. Teoksille tulee täten toinen runollinen arvo”.

Lopuksi vinkkejä taiteen harrastajille vinkkejä:

Wien: Wiener Secession, 21er Haus, The MuseumsQuartier/ Leopodforum

Berlin: Hamburger Bahnhof, Martin-Gropius-Bau, Deutsche Bank Kunsthalle, Salon Dahmann

Teksti ja kuvat Liisa Helanto